

Conceptul de management operațional al producției

Conf. univ. dr. Roxana ȘTEFĂNESCU

Rezumat

Managementul operațional al producției trebuie să asigure calitatea de stabilitate funcțională a producției în condițiile variabilităților de intrare, a perturbațiilor de mediu, precum și a dinamicii cerințelor de piață. Acesta este motivul pentru care managementul operațional al producției acționează asupra componentelor structurale, variabilelor de intrare ale sistemului, obiectivelor sistemului de producție, precum și funcțiilor sistemului de producție.

Abstract

Production Operations Management must ensure the quality of functional stability of production considering the input variables, environment disturbances as well as market requests dynamics. That is why operations management takes action over structural components, system input variables, production system variables as well as production system functions.

Managementul operațional al producției are drept scop să mențină operaționalitatea producției în limitele parametrilor de calitate, cantitate și timp impuse de obiectivele fundamentale ale producției. El constituie o componentă principală a managementului producției (întreprinderii) și se realizează prin elemente de tactică și strategie, astfel încât atingerea obiectivelor să se facă în condiții optime de eficiență economică.

Managementul operațional al producției trebuie să asigure calitatea de stabilitate funcțională a producției în condițiile variabilităților de intrare, a perturbațiilor de mediu, precum și a dinamicii cerințelor de piață. Din această

scurtă analiză, rezultă că principalele concepții ale managementului operațional al producției trebuie să fie dinamicitatea, autoreglarea, caracterul informațional – decizional, sensibilitatea, calitatea și adaptabilitatea, realizând răspunsuri calificate la stimuli complecși, persistenți sau de scurtă durată, și menținând siguranța și stabilitatea funcțională a procesului de producție. De asemenea, managementul operațional al producției trebuie să permită adaptări oportune și condiții de perfecționare a producției din punct de vedere tehnologic și operațional. O altă funcție fundamentală a acestuia o reprezintă **controlul**, care trebuie să fie atât preventiv, cât și constatativ, pentru a da posibilitatea intervenției de ameliorare a calității producției înainte de degradare, precum și de a o putea corecta în caz de degradare.

O structuralitate generală a managementului operațional al producției este prezentată în figura 1.

Pentru menținerea operaționalității sistemului de producție, managementul operațional al acestuia acționează asupra (figura 2):

- **componentelor structurale** – elaborarea programelor de producție, lansarea în fabricație și controlul îndeplinirii programelor de producție;
- **variabilelor sistemului – de intrare** (activitățile de desfacere, planificare, pregătire tehnică a fabricației, întreținere, reparare utilaje și gospodărire a energiei, aprovizionare, personal-retribuire, control tehnic de calitate), **de ieșire** (calități de produse, termene de livrare, abateri de calitate), **prestatoare** (modificarea termenelor, cereri suplimentare, renunțări, căderi, lipsă de personal) și **de comandă** (decizii operative);
- **obiectivelor sistemului de producție** – calitate, cantitate, termene și costuri;
- **variantelor de sistem de producție** – în funcție de mărimea și periodicitatea obiectivelor, variabilitatea produselor și tehnologiilor;
- **funcțiilor sistemului de producție** – aprovizionare, fabricație, depozitare, livrare etc.

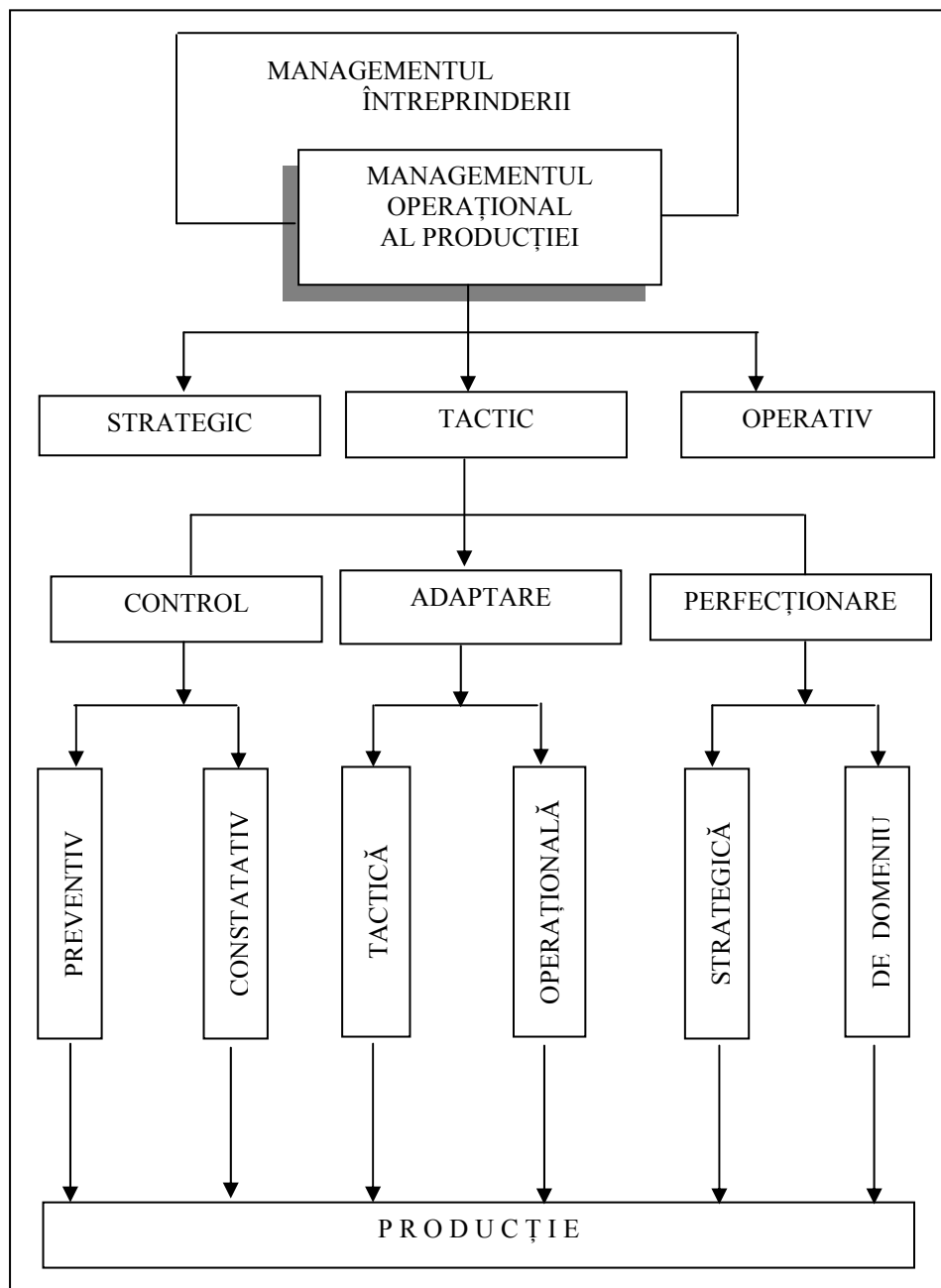

Figura 1 Structuralitatea generală a managementului operațional al producției

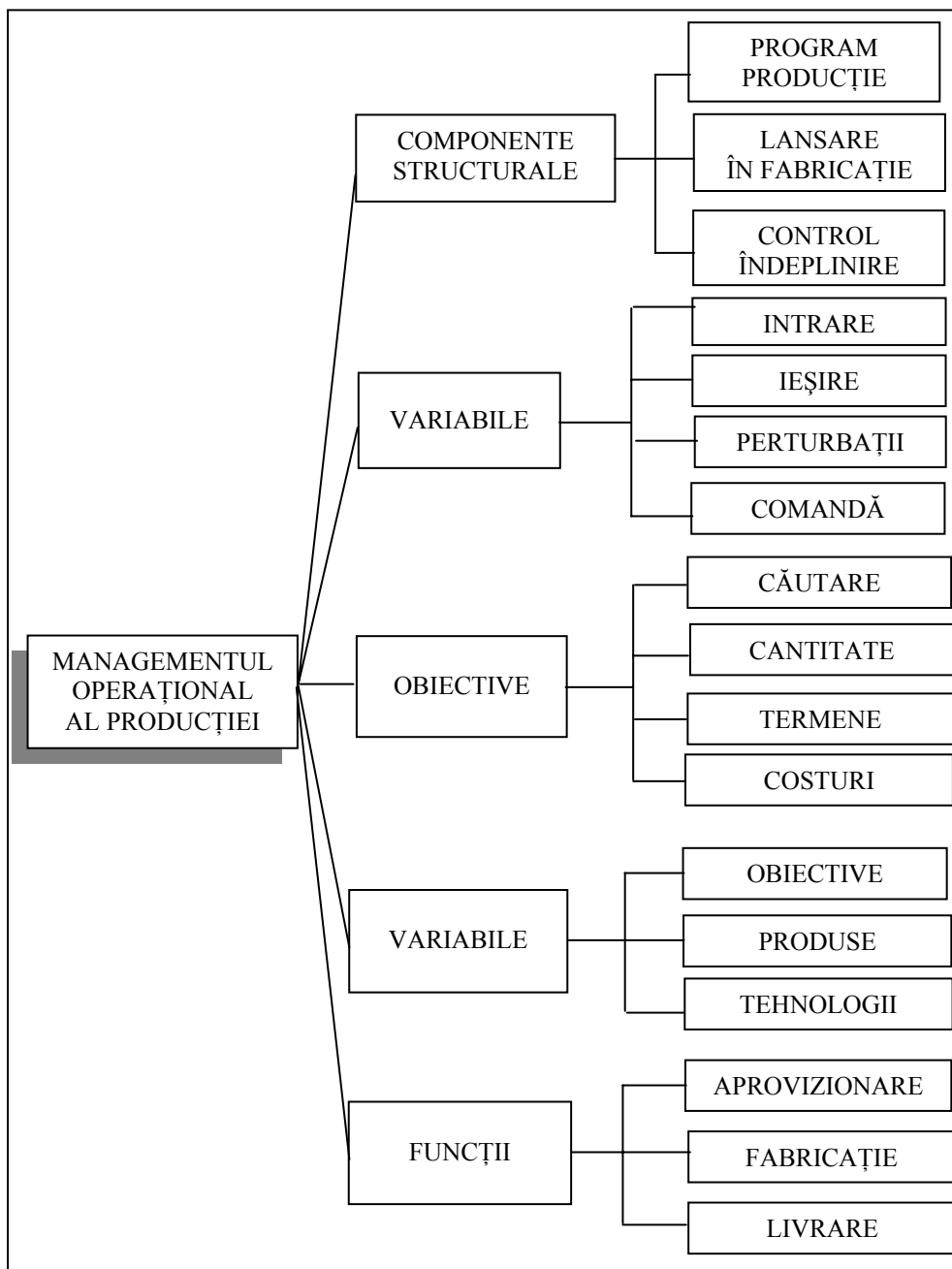

Figura 2 Elementele de acțiune ale managementului operațional al producției

Principalul obiectiv al managementului operațional al producției îl constituie **agregarea elementelor discontinue și directe într-un proces de producție continuu**, capabil să asigure folosirea eficientă a capacităților de producție, utilizarea maximă a bazei de materii prime și folosirea superioară a forței de muncă.

Pentru urmărirea îndeplinirii funcțiilor sistemului de producție de **programare, lansare și urmare a producției**, managementul operațional al producției își exercită funcțiile de **prevenire, organizare, direcționare, coordonare și control**, în raportul prezentat în figura 3.

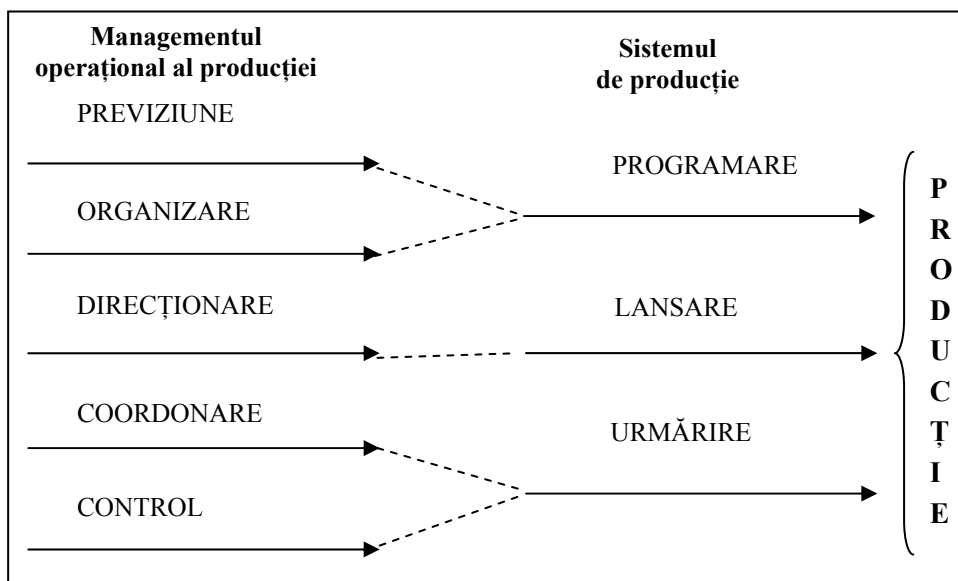

Figura 3 Raportul dintre funcțiile managementului operațional al producției și cele ale sistemului de producție

Elaborarea programelor de producție constituie ansamblul de activități desfășurate în scopul atingerii obiectivelor de producție. Metodele și tehnicile de elaborare a programelor de producție se structurează în funcție de sarcinile de producție și de condițiile de fabricație, pe trei etape:

- ✓ programarea calendaristică – centralizatoare;
- ✓ programarea producției la nivelul entităților de producție;
- ✓ programarea operativă în cadrul entităților de producție.

Lansarea în fabricație cuprinde ansamblul de activități necesare elaborării, multiplicării și difuzării documentelor economice, potrivit programelor de producție și cuprinde: concentrarea informațiilor, bonurile, fișele, dispozițiile și desenele de execuție.

Conceperea și funcționarea eficientă a managementului operativ al producției presupun respectarea următoarelor principii (figura 4):

- al **transparenței** – față de cerințele pieței și ale consumatorilor;
- al **balanțelor** – presupune corelarea obiectivelor cu posibilitățile de realizare și cu resursele la dispoziție;
- al **variantelor** – în funcție de ierarhizarea obiectivelor, termenele de livrare și continuitatea asigurării resurselor;
- al **perspectivei** – în vederea adaptării la varietatea pieței, a materiilor prime, tehnologiilor și cerințelor;
- al **determinării incomplete** – factorii de producție și de piață au caracter de incertitudine;
- al **eficienței** – impune alegerea variantei optime.

Pentru încadrarea în aceste principii fundamentale, managementul operațional al producției trebuie să asigure: cunoașterea clienților, minimizarea muncii, reducerea timpilor schimbărilor productive, intensificarea ciclurilor de producție, optimizarea calității și perfecționarea continuă a factorilor de producție.

În funcție de analiza operațională, parametrii fundamentali ai managementului operațional sunt:

- ┌ **timpul operațional** (durata dintre timpul maxim al ciclului de producție impus de timpul de livrare și timpul minim tehnologic),
- capacitatea de integrare** în mediu și **de adoptare** la schimbările acestuia, **structuralitatea și densitatea funcțională**, **caracteristicile mecanismului de reglaj** (timpii de regie, timpii de reglare, varietatea parametrilor reglabili, sensibilitatea și stabilitatea acestora etc.),
- procesualitatea informațională**, **capacitatea de decizie**, **caracteristicile de organizare**, **nivelurile calificării răspunsurilor** (oportunitate, eficiență, accesibilitate, detectabilitate, observabilitate, controlabilitate), precum și siguranță în funcționare și **mentenabilitatea** suportului tehnic al acestuia.

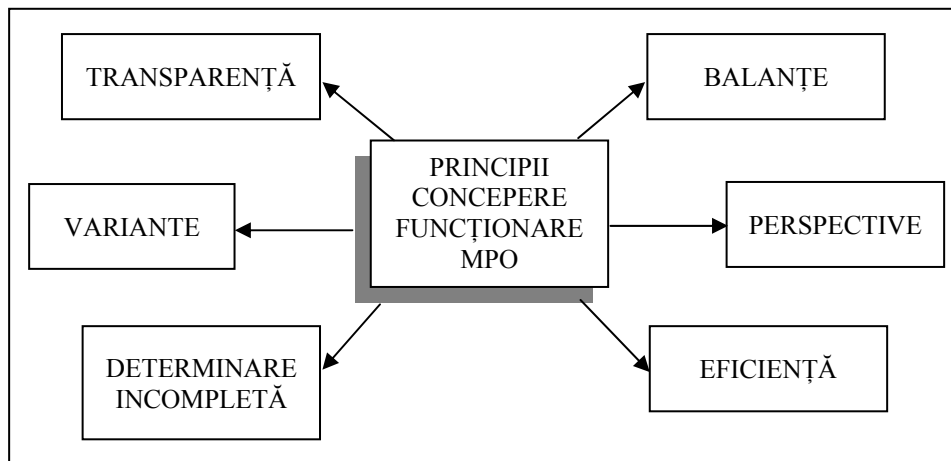

Figura 4 Principiile conceperii funcționării managementului operațional al producției

Bibliografie

1. BĂRBULESCU, C. *Managementul producției*, vol I, II, București, Editura Tribuna Economică, 2002
2. ILIE, GH. *Caracteristici ale managementului operațional al producției*, Editura AISTEDA, 2003
3. MONKS, J. G. *Operations Management*, Londra, McGraw Hill, 1985
4. MOLDOVEANU, G. *Managementul operațional al producției*, București, Editura Economică, 1999